

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/92/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5719201298
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5719201298.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana v spore žalobcu: T. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom D. XXX, právne zastúpený JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom so sídlom H., C. O. XX, proti žalovanému: Generáli Česká poisťovňa, a.s., IČO: 45 272 956, so sídlom Praha, Spálená 75/16, Česká republika, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom Generáli poisťovňa, pobočka poisťovne z iného členského štátu, IČO: 54 228 573, so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 3/A, právne zastúpený JUDr. Gabrielou Reichovou, advokátkou so sídlom B., M. B. XX, o náhradu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 6C/19/2019-431 zo dňa 22. decembra 2021, takto

rozhodol:

I.Rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje v časti výroku (I.) o zamietnutí náhrady škody titulom bolestného v sume 1.973,40 eur.

II.Rozsudok súdu prvej inštancie ostáva nedotknutým vo zvyšnej časti výroku (I.) o zamietnutí žaloby.

III.Rozsudok súdu prvej inštancie mení vo výroku (II.) o trovách prvoinštančného konania tak, že žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 50%.

IV.Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 80 %.

odôvodnenie:

1.Napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) v celom rozsahu zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uložiť žalovanému povinnosť uhradiť mu bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 10.170,54 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 1.4.2019 do zaplatenia.

2.1.Súd prvej inštancie východiskovo uviedol, že žalobou doručenou súdu na ústredný portál verejnej správy dňa 31.03.2019, sa žalobca voči pôvodne žalovanému Generáli poisťovňa, a.s., domáhal náhrady škody, sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej v texte aj ako SSU) a nákladov za znalecký posudok vo veci bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 10.170,54 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z uvedenej sumy od 01.04.2019 do zaplatenia na tom skutkovom základe, že dňa 02.12.2015 vodička B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom N. A. XXX ako vodička motorového vozidla zn. Fiat Tipo, EČV: TR 303AO spôsobila dopravnú nehodu pri obci Horná Štubňa, pri ktorej došlo k úplnému zničeniu žalobcovho motorového vozidla zn. Kia Ceed, EČV: ZV 916 CN. Pri dopravnej nehode žalobca utrpel viacpočetné poranenia, ktoré si vyžiadali dlhšiu dobu liečenia a vznik čiastočnej invalidity na jeho strane. Majiteľ vozidla zn. Fiat Tipo, ktoré v čase nehody viedla vodička B. A. mal uzatvorené povinné zmluvné poistenie u pôvodného žalovaného. Menovaná

bola rozsudkom Okresného súdu Martin zo dňa 23.01.2018, sp. zn. 13T/56/2016 odsúdená za prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, 2 písm. a/ Tr. zák. s použitím § 138 písm. h/ Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, pričom trest jej bol podmiennečne odložený a určená skúšobná doba na 18 mesiacov. Zároveň jej bol uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel akéhokoľvek druhu na dva roky. Poškodeného T. B. súd odkázal so svojim nárokom na náhradu škody na civilný proces.

2.2. Žalovaný po predchádzajúcej komunikácii žalobcovi listom zo dňa 01.02.2019 oznámil, že mu poskytuje náhradu škody za bolesť, ktorá mu vznikla pri dopravnej nehode vo výške 1.030 eur. Následne, listom zo dňa 07.03.2019 žalobcovi žalovaný oznámil, že mu poskytuje náhradu škody za bolesť vo výške 1.287 eur, od ktorej odpočítal už skôr vyplatenú sumu 1.030 eur. Zároveň mu oznámil, že mu poskytuje náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 6.093 eur. MUDr. Jaroslav Grega, znalec z odboru zdravotníctva a farmácie stanovil výšku bolestného na sumu 4.461,60 eur a výšku sťaženia spoločenského uplatnenia v sume 12.403,23 eur. So zabezpečením znaleckého posudku vznikli žalobcovi ďalšie dodatočné náklady, vo vzťahu k bolestnému vo výške 272,40 € a v súvislosti so sťažením spoločenského uplatnenia vo výške 413,34 €. Žalovaný uhradil žalobcovi iba sumu 7.380 eur a nebola mu uhradená suma vo výške 10.170,54 €, ktorá pozostáva z bolestného vo výške 4.461,60 €, sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 12.403,20 €, nákladov na znalecký posudok vo veci bolestného vo výške 272,40 € a nákladov na znalecký posudok vo veci sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 413,34 €.

3.1. Nadväzne okresný súd (s poukazom na ust. § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, § 444, § 100 ods. 1, § 106 ods. 1, 2 OZ v spojení s § 2 ods. 1, 2, § 3 ods. 1, 3, § 4 ods. 1, 3, § 5 ods. 1, 2 zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia) konštatoval, že žalobca sa domáha nároku na náhradu škody voči žalovanému ako poisťovateľovi v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Medzi stranami nebolo sporné, že dňa 02.12.2015 došlo k poistnej udalosti, ktorá zakladá vznik povinnosti žalovaného nahradit' vzniknutú škodu žalobcovi ako poškodenému. Spornou ostala výška škody a to, či došlo k premlčaniu nároku na bolestné.

3.2. Žalovaný nesúhlasil s bodovým ohodnotením nároku na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorých výška bola stanovená znaleckými posudkami MUDr. Jaroslava Gregu. Za tým účelom bolo nariadené znalecké dokazovanie znaleckým ústavom, s ktorého závermi znaleckého posudku vrátane bodového ohodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej aj ako SSU) súhlasili obe strany. Nakoľko sa aj podľa názoru okresného súdu znalecký ústav dostatočným a vyčerpávacím spôsobom vysporiadal so znaleckou úlohou, vychádzal (súd) súd pri určení výšky bolestného a SSU z bodového hodnotenia znaleckého ústavu.

3.3. Zo záverov predmetného posudku vyplýva, že znalecké posudky MUDr. Gregu nie sú odborne správne, preto sú aj žalobcom uplatnené náklady na tieto posudky nedôvodné a neúčelné.

3.4. Bolestné bolo ohodnotené počtom bodov 190 a SSU počtom bodov 258. Bolestné možno hodnotiť po ustálení zdravotného stavu, ktoré (ustálenie) nastalo v apríli 2016, kedy skončili vytrpené bolesti spôsobené škodovou udalosťou. Pooperačná kontrola v neurochirurgickej ambulancii bola vykonaná dňa 08.04.2016. Za obdobie ustálenia zdravotného stavu pre účely komplexného bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia je možné označiť september 2019, t.j. 1 rok od posledného dokumentovaného algeziologického liečebného úkonu, ktorý bol vykonaný dňa 11.09.2018.

3.5. Pri určení výšky bolestného následne súd vychádzal z hodnoty jedného bodu za bolestné vo výške 17,66 € (aj keď v znaleckom posudku je uvedená suma 17,16 €, vychádzajúc z doby ustálenia zdravotného stavu pre hodnotenie bolestného má byť správne hodnota jedného bodu 17,66 € za rok 2016) a za SSU vo výške 20,26 €. Pri takomto určení bodového hodnotenia žalobcovi prináleží bolestné vo výške 3.355,40 € a SSU vo výške 5.227,08 €. Nebolo tiež sporné, že žalovaný poskytol žalobcovi poistné plnenie v celkovej výške 7.380 €, pozostávajúce z bolestného vo výške 1.287 € a SSU vo výške 6.093 €. Z uvedeného vyplýva, že nárok žalobcu na SSU bol v celom rozsahu konzumovaný poskytnutým poistným plnením vo výške 6.093 €. Ohľadne bolestného zostal nárok žalobcu nepokrytý v časti 2.068,40 €.

4.1. Nakoľko bola zo strany žalovaného vo vzťahu k tejto/zvyššej časti nároku na bolestné vznesená námietka premlčania, súd prvej inštancie vymedzil, že momentom, kedy sa poškodený dozvie o škode na zdraví je deň ustálenia zdravotného stavu, pričom posúdenie otázky, kedy je možné zdravotný stav poškodeného považovať za ustálený z hľadiska jednotlivých nárokov, je závislé na vyjadrení lekára. Pri bolestnom za deň zistenia nemožno bez ďalšieho považovať deň ukončenia PN poškodeného ani

deň vyhotovenia posudku o bolestnom, ale deň ustálenia zdravotného stavu poškodeného. Počiatok plynutia premlčacej doby vo vzťahu k bolestnému tak okresný súd ustálil k aprílu 2016. Zdôraznil tu, že pri škode je nevyhnutné vždy zisťovať, kedy žalobca získal potrebné množstvo informácií o škode objektívne vyčíslenej v peniazoch, aby mohol svoj nárok uplatniť na súde. Vedomosť poškodeného o vzniku škody nemusí byť priamo zistením, postačuje, aby skutkové okolnosti, ktorými poškodený disponuje, mohli viesť k záveru o vymedzení zodpovedného subjektu a nie je rozhodujúce, kedy na základe určitých skutkových okolností, o ktorých preukázateľne vedel, si utvoril právny záver o zodpovednosti určitej osoby, či o dôvodnosti a výške svojho nároku (NS ČR sp. zn. 25Cdo/419/2011).

4.2. Žalobca si už listom zo dňa 28.07.2016 uplatnil u pôvodného žalovaného nárok na náhradu bolestného vo výške 4.461,60 € a podaním zo dňa 07.06.2016 si žalobca v trestnom konaní uplatnil nárok na náhradu škody titulom bolestného vo výške 4.461,60 € voči osobe, ktorá škodu spôsobila. V uvedenom období tak už žalobca musel mať vedomosť o výške nároku ako aj o tom, kto za škodu zodpovedá. Na premlčanie nároku proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá za škodu zodpovedá. V súlade s ust. § 106 OZ je subjektívna premlčacia doba dva roky a plynie od ustálenia zdravotného stavu, t.j. v danom prípade od apríla 2016. Keďže žaloba bola podaná až dňa 31.03.2019, nárok žalobcu je vo zvyšnej časti bolestného premlčaný, premlčacia doba totiž uplynula v apríli 2018. Dodal, že argumentácia žalobcu o neplynutí premlčacej doby do právoplatného skončenia trestného konania je nesprávna a nemá oporu v zákone. Poškodený má možnosť vybrať si koho bude žalovať o náhradu škody. Poisťovateľovi a osobe, ktorú škodu spôsobila, plynie premlčacia doba osobitne. Podporne poukázal na uznesenie NS SR zo dňa 23.04.2020, sp. zn. 5Cdo/I 02/2017 (R 3/2020), v zmysle záverov ktorého uplatnenie nároku na nemajetkovú ujmu poškodenou osobou, pozostalou po blízkej osobe, usmrtenej pri dopravnej nehode v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla v trestnom konaní voči osobe, ktorá škodu spôsobila, nemá za následok spočívanie plynutia premlčacej doby počas trvania trestného konania i voči poisťovateľovi osoby, ktorá škodu spôsobila. S ohľadom na uvedené skutočnosti žalobu zamietol v celom rozsahu.

5. O trovách konania súd rozhodol okresný súd tak, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie, alternatívne zmeny v podobe priznania sumy 1.973,40 eur spolu s 5% úrokom z omeškania ročne zo sumy 10.170,54 eur od 1.4.2019 do zaplataenia.

7. Okresnému súdu vytýkal, že opomenul podstatné ustanovenie zákona č. 381/2001 Z.z. a to § 11 ods. 7, podľa ktorého „Poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia“.

8. Nebolo pritom podľa odvolateľa sporné, že žalovaný (právny predchodca žalovaného), ukončil dňa 07.03.2019 šetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poskytnúť poistné plnenie. Od tohto dňa mu začala plynúť lehota v trvaní 15 dní na poskytnutie plnenia a táto zákonná lehota mu uplynula dňa 23.03.2019. Žaloba bola podaná bezodkladne potom, ako sa dozvedel o odopretí poskytnutia poistného plnenia, a to dňa 31.03.2019. Obdobne nespornou je podľa žalobcu skutočnosť, že sa až dňa 14.11.2018 dozvedel, kto mu za spôsobenú škodu na zdraví zodpovedá (v tento deň bolo vyhlásené uznesenie odvolacieho súdu sp. zn. 2To/47/2018), keďže dovtedy platila prezumpcie nevinu vodičky motorového vozidla Fiat Tipo, EČ: TR303AO, ktorá ako vyplýva z predložených dôkazov, svoju vinu za spôsobenie nehody, vytrvalo odmietala. Nie je tiež sporné, že žalovaný ako poisťovateľ predmetného motorového vozidla, neposkytol poistné plnenie a neukončil šetrenie škodovej udalosti skôr, ako mu bolo predložené písomné vyhotovenie uvedeného uznesenia. Súd prvej inštancie teda nemal počítat začiatok behu premlčacej doby odo dňa ustálenia zdravotného stavu žalobcu, keďže jednak v tento deň ešte nevedel, kto zodpovedá za spôsobenú škodu na zdraví, jednak osobitný predpis (Zákon o PZP v ust. § 11 ods. 7) stanovuje poisťovateľovi lehotu za poskytnutie poistného plnenia, ktorá v tomto prípade uplynula až dňa 23.03.2019 a nakoniec, ak by ani jeden z týchto názorov nebol správny, potom platí (aj v prípade súdom prvej inštancie stanoveného začiatku počítania premlčacej doby), že na konanie žalovaného je potrebné aplikovať ustanovenie o úmyselnom bezdôvodnom obohatení, keďže žalovaný v rozpore so svojou zákonnou povinnosťou riadne plniť, poistné plnenie bezdôvodne nevydal a preto by sa ani v takom prípade nemohol zbaviť svojej povinnosti plniť uplatnením námietky premlčania.

9. Ak by aj odvolací súd považoval odvolanie za nedôvodné, žiadal žalobca aplikovať § 257 CSP a nepriznať žalovanému náhradu trov z dôvodu existencie okolností hodných osobitného zreteľa, keď

žalobca je osobou poškodenou trestným činom, v dôsledku ktorého sa mu zhoršil zdravotný stav natoľko, že je čiastočne invalidným a povinnosť nahradiť trovy konania by výrazne ohrozila jeho schopnosť uhrádzať náklady na základné životné potreby jeho rodiny, vrátane maloletej dcéry. Okrem toho výsledok konania závisel od znaleckého posudku a žalovaný s vyjadrením k žalobe čakal až do skončenia trestného konania.

10. V písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalovaný navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

11. Zopakoval, že v zmysle platnej judikatúry momentom vzniku vedomosti o škode na zdraví je okamih ustálenia zdravotného stavu poškodeného, t. j. moment kedy možno vykonať prvý raz bodové hodnotenie už (s existujúcim poškodením zdravia) ustáleného zdravotného stavu. V konaní bolo preukázané znaleckým posudkom znaleckej organizácie (ktorého závery nenamietal ani žalobca), že k ustáleniu zdravotného stavu žalobcu došlo v apríli 2016. V tomto období mal teda žalobca vedomosť o škode samotnej. O osobe škodcu sa dozvedel najneskôr v júni resp. júli 2016, kedy si uplatnil nárok na náhradu škody na zdraví u škodcu a následne aj u jeho poisťovateľa (listom zo dňa 28. 07. 2016). V uvedenej písomnosti si teda žalobca uplatnil voči poisťovateľovi nárok na náhradu škody na zdraví vo forme bolestného nielen voči konkrétnemu subjektu, ale aj v konkrétnej výške 4.461,60 eur, teda v danej dobe nepochybne vedomosť o škode, jej výške ako aj o osobe zodpovednej za škodu resp. jeho poisťovateľovi mal. Najneskôr týmto momentom teda začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba. Lehota na poskytnutie poistného plnenia uvedená v osobitnom právnom predpise (§ 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z. z.) nemá vplyv na začiatok plynutia premlčacej doby a už vôbec nie spôsobom ako novo až v odvolaní uvádza žalobca, keďže túto je potrebné chápať ako lehotu určenú osobitným predpisom poisťovateľovi na vybavenie poistnej udalosti a to práve aj v spojení s lehotou podľa ust. § 11 ods. 6 zákona. Pre ustálenie osoby zodpovednej za škodu za civilný delikt sa nevyžaduje určenie trestnoprávnej zodpovednosti tejto osoby za spáchaný trestný čin. Okrem toho, zodpovednosť za škodu v civilnom konaní sa posudzuje na základe iných skutočností ako prípadná trestnoprávna zodpovednosť škodcu. Zo žiadneho právneho prepisu nevyplýva, že ustáleniu osoby zodpovednej za škodu na účely civilného konania o náhrade škody sa vyžaduje predchádzajúce rozhodnutie v trestnom či inom konaní.

12. Už vôbec nie je podľa žalovaného možné súhlasiť s argumentáciou žalobcu, že v prípade žalovaného ide o "bezdôvodné nevydanie poistného plnenia", a teda je potrebné aplikovať ustanovenia o úmyselnom bezdôvodnom obohatení. Predovšetkým už sám žalobca zadefinoval nárok uplatnený v konaní ako nárok na náhradu škody, ktorý súd na základe jeho skutkových tvrdení aj ako nárok na náhradu škody posúdil. V žiadnom prípade sa teda nejedná o (odlišný) nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Takýmto nárokom môže byť v zmysle ust. § 451 OZ len majetkový prospech získaný a) plnením bez právneho dôvodu, b) plnením z neplatného právneho úkonu, c) plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol alebo d) získaný z nepoctivých zdrojov. Žiadny takýto majetkový prospech však žalovaný neobdržal, a teda ani nemôže mať povinnosť ho žalobcovi vydať. Konštrukcia o bezdôvodnom obohatení žalovaného je len účelovým prispôbením v podstate nesporných skutočností v snahe posunúť moment uplynutia premlčacej doby. Argumentácia žalobcu je zároveň v rozpore s jeho vlastnými úkonmi, keď si sám uplatnil nároky na náhradu škody ešte v roku 2016 a to konkrétne voči škodcovi i poisťovateľovi. Navyše, bol to žalobca, ktorý obdržal poistné plnenie titulom sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške (6 093,00 eur) presahujúcej sumu podľa bodového hodnotenia znaleckej organizácie (5 227,08 eur).

13. Pokiaľ ide o odvolanie proti výroku o trovách konania, žalobca novo v odvolaní predkladá skutkové tvrdenia, ktoré by mali byť dôvodmi pre aplikáciu ust. § 257 CSP, najmä dôvodí jeho nepriaznivými finančnými pomermi a tým, že rozsah (dôvodnosti) jeho nárokov vyplynul až zo znaleckého dokazovania. Okrem toho, dôvody pre aplikáciu ust. § 257 CSP majú byť skutočne výnimočné, vymedzené len prípadom zistených a najmä preukázaných osobitných závažných okolností, za ktorých nie je možné nárok na náhradu trov konania spravodlivo priznať, pričom je potrebné zohľadniť legitímne práva a očakávania nielen neúspešného žalobcu, ale rovnako aj úspešného žalovaného. Nemôže ísť o automatické pravidlo spojené s neúspechom poškodeného v konaní o náhradu škody spôsobenej trestným činom, prípadne s tým, že uplatnené nároky žalobcu sa až v priebehu konania, v kontexte vykonaného (znaleckého) dokazovania preukázali ako nedôvodné, ako to predkladá žalobca. Každá zo sporových strán musí niesť primeranú zodpovednosť za výsledok sporu, ktorá je v konečnom dôsledku vyjadrením účelnosti a dôvodnosti jednotlivých úkonov, ktoré v konaní za účelom ochrany svojich práv realizuje, osobitne v prípade žalobcu je to zodpovednosť za samotné iniciovanie súdneho sporu, prípadne aj za ďalšie pokračovanie v konaní s ohľadom na jeho priebeh a možnosti preukázania uplatneného nároku.

14.V písomnom stanovisku k podanému vyjadreniu žalobca zopakoval podstatné body svojej argumentácie a zdôraznil, že svoj nárok vzniknutý nedôvodne odmietnutým plnením zo strany žalovaného na súde uplatnil bezodkladne po tom, ako sa o postoji žalovaného dozvedel. Samotný žalovaný čakal s vyjadreniami k nárokom až do okamihu právoplatného skončenia trestného konania a preto je zrejmé, že i on očakával jeho výsledok, na ktorom následne zvolil svoju rétoriku voči žalobcovi.

15.Pokiaľ ide o náhradu trov konania, táto nezodpovedá jeho právnemu a sociálnemu postaveniu a vzhľadom na ujmu, ktorá mu bola trestným činom spôsobená označil postoj žalovaného za až nefudský.

16.Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná (neúspešná) strana sporu (§ 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 - 380 CSP (z tohto titulu nedotknutým ponechal samostatnú a odvolaním nenapadnutú časť zamietajúceho výroku) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (postupom podľa § 219 ods. 3 CSP v spojení s § 378 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej meritornej časti potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP a ohľadne trov prvoištančného konania zmenil podľa § 388 CSP tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

17.Primárne je s ohľadom na obsah predostretého odvolania v kontexte odôvodnenia napadnutého rozsudku potrebné vymedziť, že predmetom odvolacieho prieskumu žalobca explicitne učinil (z viacerých pôvodne žalovaných čiastkových nárokov) len časť (nepriзнaného) bolestného - 1.973,40 eur -, ktorá (časť) nebola pokrytá/konzumovaná poistným plnením žalovaného (žalobcovi prináležalo bolestné v celkovej výške 3.355,40 €, pričom žalovaný mu týmto titulom poskytol plnenie v sume 1.287 €) a (súčasne) vo vzťahu ku ktorej (časti) okresný súd konštatoval premlčanie nároku (ako dôvod jeho nepriznania/zamietnutia).

18.Následne sa žiada konštatovať, že predostretá odvolacia argumentácia nie je spôsobilá vyvrátiť určujúce závery súdu prvej inštancie, založené na vyhodnotení/ustálení relevantného okamihu počiatku behu premlčacej doby pri náhrade škody spôsobenej na zdraví, konkrétne bolestného. Za tento okamih okresný súd v zhode s aplikačnou praxou súdov vyhodnotil moment ustálenia zdravotného stavu poškodeného.

19.Pokiaľ sa odvolateľ v tejto spojitosti domáha aplikácie ustanovenia § 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z., ide o účelovú a zavádzajúcu argumentáciu, zmiešavajúcu dve svojom zmyslom úplne odlišné inštitúty. Predmetné ustanovenie totiž „len“ určuje lehotu (15 dní od skončenia šetrenia), v rámci ktorej je poisťovateľ povinný poskytnúť plnenie. Uvedená okolnosť - skončenie šetrenia poisťovňou, resp. uplynutie lehoty od jeho skončenia - však nezakladá vedomosť poškodeného/žalobcu o výške nároku a o tom, kto za škodu zodpovedá ako základných pojmových znakov definujúcich začiatok plynutia premlčacej doby podľa § 106 OZ. Inými slovami, označená/citovaná právna úprava (§ 11 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z.z) normuje (práve a len) z hľadiska právnej istoty významné časové vymedzenie pre postup poisťovateľa pri vybavovaní poistnej udalosti, bez právnej relevancie vo vzťahu k skutočnosti určujúcej moment začatia plynutia premlčacej doby, ktorým (momentom) je získanie vedomosti o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá (§ 106 OZ).

20.Obdobne neobstojí ani konštrukcia žalobcu o úmyselnom bezdôvodnom obohatení na strane žalovaného. Tým, že žalovaný neplnil v plnom rozsahu po skončení šetrenia poistnej udalosti, sa totiž nezmenil (právny) charakter posudzovaného/uplatneného nároku, ktorým je (stále) náhrada škody (a nie žiadne z foriem bezdôvodného obohatenia vymedzených v § 451, resp. § 454 OZ).

21.Napokon, kvalifikované získanie vedomosti o tom, kto za škodu zodpovedá v zmysle občiansko-právneho nároku, nie je možné stotožňovať s vyslovením viny v trestnom konaní. Súd prvej inštancie preto náležite ako rozhodný okamih ustálil apríl 2016, kedy poškodený jednal poznal osobu (vodičky), ktorá mu škodu na zdraví spôsobila a súčasne jeho zdravotný stav bol ustálený natoľko, že bolo možné vyčíslieť bodové ohodnotenie bolestného.

22.Konštatované vo svojom súhrne viedlo odvolací súd k potvrdeniu meritorného výroku napadnutého rozsudku.

23.Naopak, za čiastočne dôvodnú vyhodnotil odvolací súd odvolaciu argumentáciu týkajúcu sa trov konania. Ustanovenie § 257 CSP umožňuje súdu výnimočne nepriznať náhradu trov konania strane, ktorej by inak tento procesný nárok patril v dôsledku jej procesného úspechu - tu na strane žalovaného.

Predmetná úprava neuvádza ani rámcové vymedzenie, čo je možné zahrnúť/rozumieť pod dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, ktoré umožňujú odôvodniť takúto úvahu súdu. Medzi takéto okolnosti je nepochybne potrebné zaradiť (predovšetkým) širšie súvislosti (toho-ktorého) prípadu (hoci v rámci posúdenia merita veci nevedli k úspechu), z ktorého pohľadu v okolnostiach súdnej zásadne rezonuje (nesporná) okolnosť trvalého poškodenia zdravia žalobcu trestným činom a tým vyvolaná čiastočná invalidita spojená s komplexom negatívnych dopadov na jednotlivé sféry (osobná, pracovná sebarealizácia, a apod.) jeho života. Okrem toho, základ nároku žalobcu spočívajúci v spôsobenej škode na zdraví je nesporný, výsledok konania bol v konečnom dôsledku závislý od znaleckého posudku (keď v rozsahu znaleckého posudku preloženého žalobcom žalovaný odmietal plniť) a základom procesného neúspechu žalobcu bola „len“ okolnosť, že nesprávne vyhodnotil právne otázky včasnosti uplatnenia takého nároku.

24. Súčasne však (na druhej strane) nemožno prehliadnuť (úplný) rozsah procesného neúspechu žalobcu v merite veci, odvolací súd preto, sumarizujúc tieto/rozoberané určujúce okolnosti prípadu, dospel k záveru, že hľadisku spravodlivej rovnováhy pri ochrane subjektívnych práv a povinností zodpovedá priznanie trov prvoinštančného konania žalovanému v rozsahu 50 % a v takomto znení zmenil príslušný výrok napadnutého rozhodnutia.

25. O trovách odvolacieho konania (o nároku na ich náhradu; § 262 ods. 1 CSP) rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 2 v spojení s 396 ods. 1 CSP. Žalobca bol neúspešný v odvolacom konaní týkajúcom sa veci samej (merita) a čiastočne úspešný (domáhal sa nepriznania trov žalovanému vôbec, pričom priznaných bolo 50 %) pokiaľ ide o trovy konania pred okresným súdom. Vyhodnotením opísanej miery úspešnosti strán sporu v rámci „oboch predmetov“ odvolacieho konania konaní a súčasne v kontexte identického kritéria ako v bode 23 priznal krajský súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 80 %. O konečnej/konkrétnej výške trov (po posúdení uplatnených trov v zmysle hľadísk uvedených v § 251 CSP) odvolacieho konania ako i prvoinštančného konania (body 24 a 25 tohto odôvodnenia) rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie.

26. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.